

15.02.2017

Ryj/19

§ 108

Valtuutettu Kauko Koskisen aloite maanrakennustöiden ylijäämä-massoista

HEL 2016-007581 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti katsoa valtuutettu Kauko Koskisen aloitteen loppuun käsittelyksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Kauko Koskisen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Kauko Koskinen ja 20 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki pyrkisi järjestämään kaikille rakentajille ylijäämä-massojen varastointialueita.

Kaupunginvaltuuston työjärjestyksen 22 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää valtuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Kaupunginhallitus on 7.1.2015 hyväksynyt Helsingin kaivumaiden hyödyntämisen kehittämissuunnitelman 2014 - 2017, jonka eräinä tavoitteina on vähentää ylijäämämaiden muodostumista ja lisätä hyötykäyttöä sekä turvata riittävät vastaanottopaikat. Kehittämissuunnitelma toimii pohjana hallintokuntien työlle maa-ainesten paremmalle hyödyntämiselle, kuljetusten vähentämiselle ja muille ohjelmassa mainittujen tavoitteiden saavuttamiseksi.

Maa-ainesten massahallinnan avulla kaupunki on saanut hyvin hyödynnettyä puhtaita maamassoja aluerakentamiskohteissa. Aluerakentamis-

15.02.2017

Ryj/19

kohteiden kapasiteetti riittää kuitenkin palvelemaan pääsääntöisesti vain asianomaista aluetta ja kaupungin omia tarpeita. Jossain määrin on pystytty ottamaan vastaan myös yksityisiltä rakentajilta hyvälaatuisia kaivumaita ja louheita.

Helsingissä ei tällä hetkellä ole yhtään kaavoitettua massojen kierrätyskenttää, eikä uusien kenttien saaminen ole helppoa mm. toiminnan luonteen, kaupunkirakenteen, ympäristön vastustuksen yms. seikkojen takia. Erityisesti heikkolaatuisten massojen vastaanottamiselle on vaikea osoittaa vastaanottoa. Helsingin alueelle uusien paikkojen avaaminen on käytännössä mahdotonta Östersundomin aluetta lukuun ottamatta.

Uudessa yleiskaavassa ei sen yleispiirteisyyden takia ole osoitettu maan-ainesten käsittelyyn ja varastointiin paikkoja erillisinä toimintoina. Mahdolliset paikat osoitetaan osana jatkosuunnittelua. Östersundomin yleiskaava-alueelle on suunniteltu vaihtoehtoisia alueita puhtaiden maamassojen vastaanottoon, käsittelyyn, varastointiin ja loppusijoitukseen. Lisäksi on suunniteltu esirakentamisaluetta, jonka osia voitaisiin käyttää väliaikaisesti aluerakentamista palvelemaan käyttöön.

Kaupunginhallitus toteaa, että tarvittavia sijoituspaikkoja pyritään kehittämisohjelman mukaisesti saamaan pääkaupunkiseudulle. Uusia vastaanottoaikoja ei kuitenkaan ole saatavissa käyttöön nopealla aikataululla, joten tällä vuosikymmenellä Helsinkiin ei ole muodostumassa kattavaa kierrätysverkostoa maamassoille. Ylijäämämaiden entistä parempi hyödyntäminen sekä välivarastointi- ja loppusijoituspaikkojen aikaansaaminen edellyttävät hyvää ja suunnitelmallista yhteistyötä seudullisesti ja eri osapuolten kesken.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Kauko Koskisen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunginkanslia

15.02.2017

Ryj/19

Päätöshistoria

Kaupunginvaltuusto 01.02.2017 § 71

HEL 2016-007581 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto päätti panna asian pöydälle.

18.01.2017 Pöydälle

30.11.2016 Pöydälle

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 14.11.2016 § 989

HEL 2016-007581 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Kauko Koskisen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Kaupunkisuunnittelulautakunta 20.09.2016 § 283

HEL 2016-007581 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkisuunnittelulautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Postiosoite

PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

15.02.2017

Ryj/19

Kaupungin Kaivumaiden kehittämissuunnitelmassa 2014–2017 kaupunkisuunnittelun yhdeksi tavoitteeksi on määritetty ylijäämämaiden muodostumisen minimointi ja hyötykäyttöön soveltuvan materiaalin syntymisen maksimointi. Kehittämissuunnitelma on valmistunut vuonna 2013. Tavoitteeksi on asetettu mm. kaupungin maanrakennuskustannusten ja maa-ainesten kuljetusmatkojen puolittaminen vuosien 2014–2017 aikana vuoden 2010 tasosta. Ohjelmaan liittyvässä toimenpideohjelmassa on kuvattu toimenpiteitä, joilla tavoitteet saavutetaan.

Kaavoituksen yhteydessä riittävän aikaisessa vaiheessa tunnistettu esirakentamistarve antaa mahdollisuuden käyttää menetelmiä, joilla ehkäistään maanvaihtojen tarvetta. Näin säästetään neitseellisiä luonnonvaroja, kuljetus- ja työmaakustannuksia sekä vähennetään rakentamisesta ja liikenteestä koituvia päästöjä. Toimenpideohjelmassa esitetyn mukaisesti tavoitteena on varmistaa, että eriasteisissa kaavoissa on esitetty maa-aineksille riittävästi käyttömahdollisuuksia ja loppusijoituskapasiteettia osana pääkäyttötarkoitusta. Lisäksi toimenpideohjelmassa linjataan, että Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY) ottaa merkittävän roolin pääkaupunkiseudun materiaalitehokkuuden parantamisessa.

Helsingin uudessa yleiskaavassa ei kaavan yleispiirteisyydestä johtuen ole osoitettu maa-ainesten käsittely-, varastointi tai hyödyntämisalueita erillisinä toimintoina, vaan mahdolliset paikat osoitetaan osana jatko-suunnittelua.

Östersundomin yleiskaava-alueella on suunniteltu vaihtoehtoisia alueita puhtaiden maamassojen ottoon ja käsittelyyn ja varastointiin sekä loppusijoitukseen. Alueita koskeva merkintä sisältää määräyksen, jonka mukaan käsittelyn päätyttyä alue asemakaavoitetaan yleiskaavakartassa osoitettuun pääkäyttötarkoitukseen ja määräaikaisessa käytössä on otettava huomioon yleiskaavan mukainen loppukäyttö. Lisäksi Östersundomin yleiskaavaan on suunniteltu merkittäväksi esirakentamisalue, jonka osia voidaan osoittaa väliaikaiseen aluerakentamista palvelemaan tukikohta-, varastointi- tai vastaavaan käyttöön.

Malmin lentokentän alueen kaavoituksessa on tarkoitus kiinnittää huomiota maa-ainestalouteen ja rakentamisessa syntyvien ylijäämämaiden tilatarpeeseen. Kaavarunkoon on luonnosteltu määräystä, jonka mukaan alueella tulee pyrkiä kierrättämään rakentamisessa muodostuvia massoja mahdollisimman tehokkaasti ja rakentamisen aikana alueella tulee varautua massojen välivarastointi- ja käsittelytoimintaan.

Maankäytön suunnitteluvaiheessa ei oteta kantaa siihen, mikä taho mahdollisia käsittelyalueita tulevaisuudessa hallinnoi taikka vaatimuksia niille tuotaville aineksille.

15.02.2017

Ryj/19

Kaupungilla on toiminnassa välivarastointipaikkoja aluerakentamiskohteissa kuten Jätkäsaarella, Kruunuvuorenrannassa, Kalasatamassa ja Hernesaarella. Tulevista aluerakentamiskohteista ainakin Koivusaareen on suunniteltu välivarastointialuetta. Näitä alueita ei ole osoitettu alueiden kaavoissa niiden väliaikaisen luonteen vuoksi. Alueet on suunniteltu yhdessä kaavoittajien kanssa. Kaupunkisuunnitteluvirasto on myös antanut lausuntonsa alueiden ympäristölupahakemuksista.

On huomionarvoista, että Helsingissä kaupunki on pystynyt järjestämään omilla työmaillaan syntyvien maa-ainesten käsittelyn siten, että kuljetuksia ulkopuolisiin kohteisiin ei ole tarvittu. Näin on vältetty ylijäämämaiden sekä niillä korvattujen neitseellisten ainesten pitkistä kuljetusmatkoista ja ylijäämämaiden vastaanottomaksuista aiheutuvat kustannukset. Lisäksi kierrätystoiminnalla on ollut merkittävää vaikutusta maanrakennustoiminnasta aiheutuvien kasvihuonekaasupäästöjen muodostumisessa. Maa-aineshuollon suunnitelmallisen järjestämisen vaikutuksia kasvihuonekaasupäästöjä vähentävästi on tutkittu mm. Kunnikaantamassa ja vaikutukset päästöjen vähentämiseen olivat merkittävät.

Esittelijä

yleiskaavapäällikkö
Rikhard Manninen

Lisätiedot

Kati Immonen, insinööri, puhelin: 310 37254
kati.immonen(a)hel.fi

Yleisten töiden lautakunta 13.09.2016 § 365

HEL 2016-007581 T 00 00 03

Lausunto

Yleisten töiden lautakunta antoi seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle:

Helsingin kaupungin virastoissa toimitaan kaupunginhallituksessa 7.1.2015 käsitellyn ”Helsingin kaivumaiden hyödyntämisen kehittämissohjelman” mukaisesti. Tällä toiminnalla on pystytty vähentämään merkittävästi ns. rekkarallia.

Helsingin kaupungin yleisten alueiden rakentamisessa muodostui vuonna 2015 yhteensä 520 000 t kaivumaita, joista 470 000 t pystyttiin hyödyntämään yleisillä alueilla. Heikkolaatuisia kaivumaita toimitettiin ulkopuolisille puitesopimusvastaanottajille 50 000 t. Myös yksityisiltä rakentajilta otettiin vastaan hyvälaatuisia kaivumaita ja louhetta. Esimerkiksi Kruunuvuorenrannassa sijaitsevalle kierrätyskentälle otettiin vuon-

15.02.2017

Ryj/19

na 2015 Kalasataman Redi-työmaalta sekä useilta muilta louhintatyömailta vastaan yli miljoona tonnia louhetta. Kaupungilla ei ollut osoittaa hyötykäyttöä Tripla-keskuksen heikkolaatuisille maille, koska omiakin maita toimitettiin ulkopuolisille vastaanottajille.

Aluerakentamishankealueilla (Länsisatama, Kalasatama, Kruunuvuorenranta) on väliaikaiset, ympäristöluvitettut massojen kierrätyskentät, jotka ovat erittäin tehokkaassa käytössä. Esimerkiksi Länsisataman kierrätyskentällä jalostettiin maarakentamisen tarpeisiin talvella 2015–2016 noin 700 000 t Länsimetron tunnelilouhetta. Kierrätyskenttien kapasiteetit riittävät pääasiassa ainoastaan palvelemaan kyseisen alueen rakentamista. Lisäksi kentät poistuvat pääsääntöisesti käytöstä 2020-luvun alussa alueiden rakentumisen myötä. Östersundomin alueelle on suunnitteilla massiivinen maa-aineshanke. Lisäksi pienempiä kierrätyskenttiä on pyritty ympäristöluvitamaan myös muille alueille. Luvitus on kuitenkin aiheuttanut voimakkaan vastareaktion asukkaissa, jolloin osa prosesseista on jouduttu keskeyttämään.

Helsingissä ei ole tällä hetkellä yhtään kaavoitettua massojen kierrätyskenttää. Prosessi käynnistettiin kaupungin kaivumaiden hyödyntämisen kehittämissuunnitelman myötä vuonna 2015. Prosessi ei ole nopea eli tällä vuosikymmenellä kaupunkiin ei ole muodostumassa kattavaa kierrätyskenttäverkostoa.

Helsingin kaupungilla ei ole osoittaa vastaanottopaikkaa varsinkaan heikkolaatuisille kaivumaille. Maiden vastaanottotarjonta on kuitenkin yleisesti pääkaupunkiseudun alueella lisääntynyt viime vuosina eli yksikään rakennushanke ei vaaranna tällä hetkellä em. puutteen takia. Kaivumaiden kierrättämisessä on paljon kehitettävää niin naapurikuntien, valtion kuin yksityisten rakentajien kanssa. Käynnissä on useita hankkeita, jotka parantavat maarakentamisen resurssitehokkuutta.

Esittelijä

osastopäällikkö
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Juha Sorvali, projektinjohtaja, puhelin: 310 70834
juha.sorvali(a)hel.fi